

УДК 65.013

Косар С.І.¹

Серга Т.О.²

¹ студ. гр. СН-412м НУ «Запорізька політехніка»

² канд. соц. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

РОЛЬ КОМАНДНОЇ РОБОТИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО СОЦІАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ (НА ПРИКЛАДІ ВНЗ)

Ми живемо у чудовий час великих наукових досягнень. Кожна людина сьогодні має вільний доступ до будь-якої інформації. Великі наукові відкриття відбуваються щодня у технічних, медичних, біологічних, економічних науках, у сфері ІТ. Така ситуація відбувається і в гуманітарних науках. Особливий інтерес викликають напрацювання у сферах управління виробничими колективами та організації їх діяльності.

Варто зазначити, що у сучасному українському суспільстві соціальні установи відіграють одну з найважливіших ролей у розвитку всього нашого суспільства. Щоб соціальні організації ефективно функціонували, їм необхідно розвивати командну роботу на всіх рівнях.

Незважаючи на широкі теоретичні напрацювання в галузі організації командної роботи, існують складнощі з використанням їх на практиці. В Україні ще дуже мало організацій, які застосовують передові підходи в робочих колективах. Система освіти України практично не користується цими напрацюваннями. А це може бути однією з точок зростання, поряд із використанням системи автоматизованого управління.

Маючи потужний інтелектуальний потенціал, можна з жалем визнати, що система освіти України не використовує його повною мірою. До основних факторів такого стану можна віднести:

- зайвий консерватизм, загалом властивий всій системі освіти;
- економічний фактор – недостатнє фінансування на масштабні та комплексні реформи;
- військова ситуація у країні вносить свої корективи у систему розподілу ресурсів, які йдуть на більш пріоритетні цілі, але на шкоду потребам освіти;
- епідеміологічна обстановка минулих років згубно позначилася на всій системі освіти загалом;
- відсутність готових, адаптованих під ВНЗ методів та методик, які керівники всіх рівнів можуть легко і швидко впроваджувати у себе в колективах з мінімальними витратами.

Судячи із наведених негативних чинників, можна прямо стверджувати, що масштабне реформування всієї системи освіти назріло і воно є

необхідним. У майбутньому, з подальшою інтеграцією України в Євросоюз, реформи однозначно проводитимуться. Але сьогодні, через наявність обмежувальних умов, реформи відкладаються, але ж розпочати можна з малого, наприклад, із запровадження передових підходів в організації командної роботи для малих та середніх робочих груп – рівня факультету чи кафедри.

Саме тому, управління командами є дуже цікавою, актуальною та потенційною парадигмою управління сучасними організаціями, яка заслуговує на всебічний розгляд.

Під командною формою організації роботи дослідники розуміють об'єднання певної групи професійних працівників в автономний самокерований колектив задля розв'язання поставленого завдання більш оперативніше, ефективніше і якісніше, ніж за звичайної, індивідуальної організації роботи.

Проблеми формування команд, в т.ч. управлінських, особливості управління командами, труднощами, з якими стикаються при їх розвитку, в тій чи іншій мірі, розглянуті в працях, авторами яких є такі вітчизняні вчені, як Л.М. Карамушка, О.А. Філь, В.І. Барко, Ю.Б. Ірхін, П.П. Підюков, Г.В. Ложкін, С.Д. Максименко, В.О. Соловієнко; зарубіжні вчені – М. Белбін, Д.А. Веттен, Дж. Р. Кемзенбер, Р. Кропп, К. Левіс-Мак Клеар, П. Мучинські, К. Новак, Г. Паркер, Х.М. Пейро, А.П. Єрошинін та інші. Дані вчені-дослідники розглядали особливості управління малими групами, процесу формування, розвитку, управління та розформування команд, командні ролі, які приймають на себе члени команд.

На сьогоднішній день розроблений інструментарій для аналізу динаміки внутрішньо-командних процесів, комунікацій в команді, особливостей управління конфліктами та стресами в команді тощо. Однією з методик аналізу командної роботи є соціометрія, яка дозволяє вимірювати відносини між членами команди. Використовуючи метод соціометрії, можна виявляти лідерів, аутсайдерів та інші ролі у колективі. Є й інші методи діагностики, управління та моніторингу ефективності команди.

Багато уваги треба приділяти й розташуванню членів команди в системі, їх взаємодії. Якщо кожен член команди буде на тій позиції, де він зможе максимально ефективно використовувати свій природний внутрішній потенціал для вирішення завдань групи, тоді вся група в цілому ефективніше справлятиметься зі своїми завданнями.

Наприкінці зазначимо, що організація командної роботи є важливим аспектом стабільної та результативної роботи будь-якої установи чи організації, у тому числі й вищу. Необхідно враховувати особливості кожного члена колективу, доцільно використовувати існуючий інструментарій управління командами на всіх рівнях установи. Ці

інструменти допомагають створити сильні та ефективні команди, здатні досягати високих результатів, що в свою чергу, може надати потужний імпульс розвитку як конкретному навчальному закладу, так і всій освітній галузі в цілому.